

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:3394

av Kristina Yngwe m.fl. (C)

med anledning av prop. 2015/16:160 Miljöbalken och EU:s kemikalielagstiftning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ändringar i regelverk som innebär att ömsesidigt erkännande ska användas som huvudprincip, men med möjlighet att tillämpa särskilda nationella regler om det finns synnerliga miljöskäl med risk för miljön och människors hälsa, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

Motivering

EU har världens mest ambitiösa kemikalielagstiftning. Syftet med EU:s kemikalielagstiftning är att skydda människors hälsa och miljön och förebygga handelshinder. Det finns en särskild lagstiftning för att reglera biocidprodukter, nämligen EU:s biocidförordning.

Biocidförordningen medför att marknaden för biocidprodukter fungerar bättre inom EU då syftet med EU:s biocidförordning är att harmonisera reglerna för att förbättra den fria rörligheten för biocidprodukter inom unionen och samtidigt säkerställa en hög skyddsnivå både för människors och djurs hälsa och för miljön.

Biocidprodukter används mot skadedjur och skadliga mikroorganismer. Bland dem finns till exempel insektsmedel, träskyddsmedel och desinfektionsmedel. I och med att flera av biocidämnena kan vara cancerframkallande, mutagena eller på annat sätt toxiska så bedöms de allra farligaste verksamma ämnen innan de kan godkännas. Biocidprodukterna måste vara godkända för att få släppas ut på marknaden och användas. Bestämmelserna i förordningen bygger alltid på försiktighetsprincipen.

Tillverkarna av biocidprodukter kan ansöka om godkännande av produkten i ett land eller om ett så kallat ömsesidigt erkännande av biocidprodukten som omfattar alla unionens medlemsstater. I biocidförordningen finns två olika system för ömsesidigt erkännande. Det ena systemet används när sökanden redan vid ansökan om godkännande i den första medlemsstaten vet att ansökningar om ömsesidigt erkännande kommer att ges in i andra medlemsstater (s.k. parallell ansökan). Den andra metoden används i övriga fall (s.k. på varandra följande ansökningar). Reglerna om ömsesidigt erkännande innebär att medlemsstaterna har rätt att avslå en ansökan eller anpassa villkoren för användning, om en sådan åtgärd kan motiveras med hänsyn till bl.a. skyddet av miljön och människors hälsa.

Om det anses finnas skäl som motiverar att en ansökan om ömsesidigt erkännande avslås eller att villkoren anpassas, och sökanden inte godtar detta, ska medlemsstaten informera kommissionen om sitt förslag till undantag från reglerna om ömsesidigt erkännande. Kommissionen kan inhämta ett yttrande från Echa i frågan och fatta beslut om undantaget. Medlemsstaten är skyldig att följa detta beslut. Om kommissionen inte har fattat något beslut inom 90 dagar från det att den informerades, får medlemsstaten besluta i enlighet med sitt förslag.

Således är det idag möjligt att nyttja principen om ömsesidigt erkännande vilket också stärker möjligheten att ställa hårdare miljökrav i förhållande till övriga medlemsstater. Ömsesidigt erkännande minimerar enskilda medlemsländers myndigheters onödiga administration av ett enskilt erkännande. Det leder även till snabbare processer, en bättre fungerande inre marknad samt jämlika konkurrensvillkor mellan olika länder. För att påskynda processerna och i högre grad verka för en harmonisering av EU:s gemensamma kemikalielagstiftning föreslår Centerpartiet att utreda förändringar av regelverk som innebär att ömsesidigt erkännande ska användas som huvudprincip, men med möjlighet att tillämpa särskilda nationella regler om det föreligger synnerliga miljöskäl med risk för miljön och människors hälsa. Sverige ska fortsatt vara ett miljöföredöme, men med färre administrativa hinder.

Kristina Yngwe (C)

Eskil Erlandsson (C)

Rickard Nordin (C)

